

Klimat- och näringslivsdepartementet
kn.remissvar@regeringskansliet.se och
kn.nm@regeringskansliet.se

Stockholm, 2025-06-07

Ecogains remissvar på miljömålsberedningens delbetänkande SOU 2025:21 (KN2025/00609)

Sammanfattning

Sverige står inför en stor utmaning att öka takten i arbetet för klimat och biologisk mångfald. Idag saknas både tillräckliga resurser och ett finansieringssystem som håller över tid. En viktig utgångspunkt för arbetet är att använda resurserna så effektivt som möjligt – med tydliga prioriteringar och tillgång till tillförlitliga data.

Ecogain delar miljömålsberedningens slutsats om att näringslivet är en central del av den gröna omställningen. Vår erfarenhet är att långsiktiga, rättssäkra och innovationsvänliga förutsättningar är avgörande för att företag ska kunna göra de satsningar och investeringar som krävs för att stärka biologisk mångfald och kolinlagring på bästa sätt.

Vi ställer oss positiva till att den föreslagna strategin erkänner vikten av markanvändningens roll i både klimatarbete och naturvård, och välkomnar särskilt:

- Betoningen på synergier mellan klimat och biologisk mångfald.
- Förslaget om att tillsätta en nationell samordnare för näringslivets arbete för biologisk mångfald.
- Vikten av att involvera näringslivet som aktör och partner.

Vi ser samtidigt utvecklingspotential inom följande områden:

- Behov av tydligare incitament och samverkansmodeller, såsom offentligt-privata samverkansplattformar.
- Reglering som möjliggör innovation inom exempelvis kompensation och biokrediter.
- Tydlighet vid hantering av intressekonflikter såsom lokal påverkan - global nytta.

Vi på Ecogain bidrar gärna med vår kompetens och erfarenhet i det fortsatta arbetet med att implementera strategin. Vi ser en stor potential i att tillsammans med myndigheter, akademi och näringsliv skapa lösningar som både är klimatneutrala och naturpositiva – och som samtidigt stärker svensk konkurrenskraft.

En strategi som kräver finansiering och långsiktighet

Ecogain välkomnar miljömålsberedningens förslag till strategi för hur Sverige ska leva upp till sina åtaganden inom biologisk mångfald och nettoupptag av växthusgaser från markanvändningssektorn. Ecogain bedömer att förslaget har stor potential att tillhandahålla verktyg både för samhällets klimatomställning i allmänhet och de åtaganden Sverige gjort rörande artbevarande, skydd och restaurering av naturmiljöer. Ambitionerna är många och högt satta. Men för att lyckas krävs både fullgod finansiering av inventeringar, skydd och skötsel av natur – och att vi agerar snabbt.

FN:s forskarpaneler IPBES och IPCC visar gång på gång att hela samhället behöver öka takten i omställningen, både för klimat och biologisk mångfald. World Economic Forums Global Risks report pekar år efter år på de naturrelaterade riskerna för våra samhällen och ekonomier. Som EU:s strategi för biologisk mångfald sammanfattar detta: "Att skydda och återställa den biologiska mångfalden är det enda sättet att bevara kvalitet och kontinuitet i människans liv på jorden". Därför ser Ecogain mycket positivt på utredningens höga ambitioner samt tydliga fokus på effektiva incitament för alla samhällsaktörer att bidra.

Vi delar uppfattningen att det finns ett ökande intresse hos delar av näringslivet och finanssektorn att engagera sig i biologisk mångfald på motsvarande sätt som i klimatfrågan. Vår uppfattning är att skälen för detta är många och att affärsrelevansen för att bidra till biologisk mångfald ökat stadigt de senaste 10 åren, något som blivit tydligt i vårt arbete med till exempel Ecogain Biodiversity Index¹ (EBI), affärsnätverket Business & Biodiversity Sweden² och olika branschsamarbeten.

Hos företagen ökar intresset inte minst när investerare, kunder och lokalsamhälle sätter allt högre fokus på frågan. Inom finanssektorn är riskminimering en viktig drivkraft, och även att stärka det egna varumärket. Vår bedömning är att takten kan öka ytterligare med ännu starkare affärsmässiga incitament för företag att bidra, samtidigt som negativa ekonomiska incitament och administrativa svårigheter kan sänka investeringsviljan och takten i omställningen.

¹ <https://ecogain.se/nu-granskas-de-europeiska-storbolagens-arbete-med-biologisk-mangfald/>

² <https://www.businessandbiodiversity.se/>

Vi instämmer i behovet av en mer samordnad, långsiktig och ambitiös strategi med tydliga förutsättningar för alla aktörer att bidra till målen på ett effektivt och innovationsdrivande sätt.

Nationell samordnare och branschvisa färdplaner för biologisk mångfald

Ecogain ställer sig bakom miljömålsberedningens förslag om en nationell samordnare för näringslivets arbete med biologisk mångfald. Enligt förslaget ska samordnaren under minst sex år stödja näringslivet i arbetet med att ta fram branschvisa färdplaner för att minimera förlusten av biologisk mångfald.

Vi har mycket goda erfarenheter av branschsamarbeten inom biologisk mångfald, till exempel med Svensk Näringsliv, gruv- och mineralbranschen (genom Svemin), bergmaterialindustrin (genom SBMI), fastighetsbranschen (genom Fastighetsägarna), Energiföretagen och vindenergisektorn (genom Green Power Sweden). Dessa samarbeten har resulterat i:

- Sveriges första branschfärdplan *Mining with Nature*³, lanserad av gruv- och mineralbranschen redan 2020.
- En branschfärdplan för bergmaterialindustrin⁴, som ska lanseras hösten 2025.
- Flera konkreta vägledningar^{5,6}, och utbildningsmaterial^{7,8} för olika branscher.
- Nya branschvisa mötesforum med fokus på biologisk mångfald⁹, gemensam FOU och kunskapsdelning.

³ <https://www.svemin.se/mining-with-nature>

⁴ <https://sverigesbergmaterialindustri.se/biologisk-mangfald/>

⁵ <https://www.fastighetsagarna.se/aktuellt/nyheter/2025/sverige/sa-kan-du-jobba-med-okad-biologisk-mangfald-for-att-mota-hallbarhetskrav-och-oka-fastighetsvarden/>

⁶ https://www.svensktnaringsliv.se/sakomraden/hallbarhet-miljo-och-energi/naringslivets-roll-i-att-starka-biologisk-mangfald_1201649.html

⁷ <https://miningwithnature.se/>

⁸ <https://www.energiforetagen.se/utbildning/b/biologisk-mangfald/>

⁹ <https://greenpowersweden.se/branschsamverkan-for-biologisk-mangfald-i-vindkraftsparker/>

Utöver de skäl som miljömålsberedningen lyfter, ser vi flera fördelar med branschgemensamma satsningar på färdplaner för biologisk mångfald:

- En gemensam vision och målsättning ger gemensam kraft och riktning, vilket i sig ökar takten i omställningen.
- En färdplan skapar en plattform för att identifiera behov av, initiera och driva gemensam forskning och utveckling. Gemensam finansiering av sådana projekt kan gynna hela branschen och möjliggöra kostnadseffektivt gemensamt lärande.
- Implementeringen av färdplanen stärker branschens varumärke och attraktivitet för investerare, kunder och medarbetare – och ökar också samhällsacceptansen.
- Färdplanen hjälper branschen att identifiera och kommunicera sitt behov av stöd och strukturer från det omgivande samhället, exempelvis politiker, myndigheter, leverantörer och kunder, för att nå uppsatta mål.

Sammantaget delar vi miljömålsberedningens slutsats om att instrumentet branschvisa färdplaner – och särskilt den samarbetsinriktade metod som använts för att ta fram dem – har varit mycket framgångsrika och bör utökas till biologisk mångfaldsområdet.

Lösningar för att öka näringslivets investeringar i natur

Ecogain delar miljömålsberedningens bedömning att näringsliv och markägare har en avgörande roll i Sveriges arbete med att nå EU:s åtaganden. För att frigöra denna potential krävs strukturella åtgärder som främjar investeringar i naturvård – både genom offentliga och privata medel.

1. Förslag kopplat till ekologisk kompensation

Vi ser positivt på tydligare regler och effektivare tillämpning av ekologisk kompensation. Vi stöder miljömålsberedningen förslag att regeringen arbetar vidare med förslagen om ekologisk kompensation i betänkandet SOU 2017:34 Ekologisk kompensation. Vi är även positiva till att kompensation tydliggörs som ett alternativ vid strategiska miljöbedömningar för planer och program, samt specifika miljöbedömningar vid tillståndsprövning och i andra ärenden i miljöbalken.

Vi instämmer i att möjligheterna till ekologisk kompensation i Sverige bör utökas, eftersom restaureringsförordningen under vissa omständigheter tillåter avsteg från icke-försämrings-kravet genom kompensation.

Vi vill betona att en viktig aspekt kring krav på ekologisk kompensation är förutsägbarhet, jämförbarhet och genomförbarhet. För ökad förutsägbarhet och jämförbarhet förordar vi en fortsatt användning och vidareutveckling av CLIMB-metodiken¹⁰ som mätverktyg för att kvantifiera nuvärdet av biologisk mångfald inom ett avgränsat område och den framtida effekt olika insatser ger på densamma. CLIMB-metodiken har fått mycket stort genomslag i kompensationsssammanhang sedan lanseringen 2023. För ökad genomförbarhet förespråkar vi att nya markavtalsformer bör utvecklas för att underlätta för privata aktörer att långsiktigt teckna avtal om naturskydd jämförbara med dagens naturvårdsavtal. Vi är även positiva till tydliga och trovärdiga system för kompensationsbanker/biokrediter som kan minska transaktionskostnaderna för och underlätta för verksamhetsutövare vid frivillig eller villkorsstyrd ekologisk kompensation.

2. System för biokrediter och kompensationsbanker

Vi är positiva till trovärdiga system för biokreditmarknader och kompensationsbanker som kan föra samman markägare och näringslivets investeringsvilja. Detta kan skapa robusta incitament för att finansiera skydd och skötsel av värdefulla naturmiljöer.

Vår rekommendation är att utforma ett system så att det möjliggör både att lagstyrd och frivillig ekologisk kompensation genomförs av tredje part (s.k. kompensationsbanker) och även frivillig finansiering av/investering i naturvård utan koppling till en påverkan (s.k. biokrediter).

Inför upprättandet av ett sådant system vill vi särskilt framhålla:

- Det finns stor potential i att använda och vidareutveckla CLIMB som mätverktyg för att kvantifiera nuvärdet av biologisk mångfald inom ett avgränsat område, och den framtida effekt olika insatser ger. För kompensationsbanker är det avgörande för jämförbarheten att påverkan och kompensationen värderas med samma systematik.

Vår bedömning är att en marknadslösning för kompensation skulle kunna underlätta och snabba på implementeringen av naturvårdsåtgärder.

Att enas om en gemensam metrik för att kvantifiera varan i ett biokreditsystem, dvs. den biologiska mångfalden, bidrar till transparens, spårbarhet och hög trovärdighet. Det kommer att vara avgörande för såväl köpare som säljare.

¹⁰ <https://climb.ecogain.se/>

- Nya markavtalsformer bör utvecklas för att underlätta för privata aktörer att långsiktigt teckna avtal om naturskydd jämförbara med dagens naturvårdsavtal.
- En tydlig och gemensam definition av additionalitet i svensk kontext är avgörande för legitimitet och förtroende.

3. Avgift för ekologisk kompensation

Förslaget om exploateringsavgift är intressant och skulle, rätt utformat, kunna leda till en effektiv hantering av kompensation med lägre transaktionskostnader. En avgift behöver vara proportionerlig till den faktiska påverkan och styra mot en tydlig implementering av hela hänsynshierarkin: i första hand undvika, därefter minimera, restaurera och som sista åtgärd kompensera påverkan (genom åtgärder som genomförs i egen regi eller finansiering genom exploateringsavgift).

Även i ett sådant system är en gemensam beräkningsmodell som kvantifierar den kvarstående påverkan biologisk mångfald, såsom CLIMB-metodiken, avgörande för jämförbarhet och förutsägbarhet.

4. Ersättning kopplad till kolinlagring och biodiversitet

Vi stödjer att ekonomiska ersättningar riktas mot åtgärder som bidrar till kolinlagring, och anser att det viktigt att dessa medel i så fall prioriteras till åtgärder som även stärker biologisk mångfald. En samordnad inriktning mot dubbla nyttor ökar effektiviteten och acceptansen.

5. Finansiering

Vi noterar att kostnaderna för flera av de föreslagna insatserna inte är redovisade i utredningen. Det gör det svårt att bedöma genomförbarheten. För att förslagen ska få effekt krävs långsiktig och tillräcklig finansiering, inklusive medel för rådgivning, ersättning och systemutveckling.

Effektivitet och träffsäkerhet

Internationell forskning och näringslivssamarbeten visar att det är nödvändigt att öka finansieringen från både offentliga och privata aktörer. Ecogain anser att det är viktigt att uppnå mesta möjliga naturvårdsnytta per investerad krona för att använda de begränsade resurserna så effektivt som möjligt. Detta gäller vid skydd, skötsel och restaurering som finansieras av såväl offentliga som

privata medel. Det kräver beslutsunderlag i form av tillgängliga och träffsäkra data, kompetens och samordning inom flera sektorer.

Ecogain ser positivt på det tydliga fokus som utredningen lägger på naturvårdande skötsel, liksom att satsningarna ska riktas mot naturtyper enligt restaureringsförfordningen. Det ökar möjligheten att maximera naturvårdsnyttan i gjorda insatser. Vi förespråkar även att restaureringsinsatser görs där de behövs som mest för att bevara dels arter listade i art- och habitatdirektivet, dels övriga hotade och skyddsvärda arter.

För att lyckas med detta strategiska arbete ser vi även positivt på förslagen om att medel även ska kunna gå till att anställa samordnare för olika satsningar inom naturvård, restaurering och artbevarande inklusive LONA.

Behov av tillgängliga och tillförlitliga data

Tillgång till data är en viktig del för att prioritera insatser där de gör bäst nytta. Vi stödjer därför miljömålsberedningens förslag att ge SLU i uppdrag att utveckla och förvalta ett system för inrapportering och sökning av områden med höga naturvärden, med ett användningsområde jämförbart med Artportalen.

Eftersom trovärdigheten är en viktig förutsättning för att ett sådant system ska bli användbart, välkomnar vi även förslaget att myndigheter granskar om inrapporterade områden uppfyller myndighetens bedömningsgrunder vid ärendehantering. Ecogain föreslår dessutom att fynd i databasen för naturmiljöer valideras av oberoende expertis på liknande sätt som artfynd i Artportalen.

Vi ser att ArtDatabanken, Naturvårdsverket och Länsstyrelserna har en nyckelroll för bedömningar av vilka naturtyper och utpekade geografiska områden som genererar störst naturvårdsnytta och som är relevanta att både skydda, sköta och restaurera. Denna information bör göras tillgänglig för alla aktörer. Vi ser också behov av att utveckla, uppdatera och implementera åtgärdsprogram för hotade arter.

Utredningens förslag att fram till 2030 inventera all urskog och naturskog i Sverige är ambitiöst och bra för att säkerställa välinformerade beslut om skydd. Vi är även positiva till förslaget om att samråd ska genomföras enligt 12 kap. 6 § miljöbalken inför gallring och andra åtgärder som kan påverka naturvärden i dessa skogar negativt.

OECM möjliggör fler och bättre naturvårdsavsättningar

De stora skogsbolagens frivilliga naturvårdsavsättningar utgör ett betydande och högkvalitativt bidrag till skyddet av skogsmiljöer. Redan idag utgör dessa avsättningar en stor andel av den skyddade skogsmark som redovisas som OECM.

På samma sätt som skogsbrukets frivilliga naturvårdsavsättningar har kunnat rapporteras tack vare kriterier om bland annat tydliga åtaganden, långsiktighet och transparens genom webbpublicering, anser vi att frivilliga naturvårdsavsättningar i andra naturtyper än skog också bör kunna registreras. Det bör göras på ett sätt som är både enkelt och tillförlitligt. Det bör även omfatta de naturvårdsavsättningar som uppstår genom lagstyrd och frivillig kompensation från många aktörer.

Små, privata markägare har dock ofta svårt att göra denna typ av naturvårdsinvesteringar, speciellt om fastighetens köpeskilling varit baserad på att samtlig areal utöver intrångsbegränsningen ska brukas. Som konstateras i utredningen: "Många av skogens värden är inte marknadsprissatta och skogsägare saknar incitament att investera i värden som inte ger direkta inkomster". För dessa markägare bedömer vi att lättillgänglig ekonomisk ersättning för naturvårdsavsättningar och kolbildning, utöver den nuvarande intrångsbegränsningen, kan bidra till ökade incitament för att bidra till naturvård och kolbindning. En målbild skulle kunna vara att det är lika enkelt att "biodiversitetsanmäla" naturvårdsinsatser som att avverkningsanmäla skog.

Naturtypsvisa rekommendationer

Nedan redovisar vi våra viktigaste rekommendationer för olika naturtyper för att bidra till en effektiv och träffsäker implementering av strategin.

Våtmarker

För våtmarker bör sällsynta och artrika våtmarkstyper som exempelvis rikkärr prioriteras. Utöver satsningar på de mest sällsynta våtmarkstyperna bör det starkt övervägas att rikta medel i huvudsak mot de delar av landet där våtmarker av god ekologisk status är en bristvara - alltså snarare södra Sverige än övre Norrlands inland.

Vi bedömer att de föreslagna förenklingarna för anläggande av våtmarker är mycket gynnsamma för möjligheterna att öka takten i anläggande och

restaurering av våtmarker. Ecogain delar utredningens bedömning om att också skötsel av våtmarker är viktig och behöver finansieras och vill därför framhålla att författningsförslaget bör omformuleras på så sätt att det blir tydligt att också skötsel av våtmarker är en stödberättigad åtgärd.

Skogsmark

Avskaffandet av återbeskogningsplikten inom 25 meter från jordbruksmark är ett exempel på en förenkling med stor naturvårdspotential. Vi anser att även markägare som efter avverkning vill genomföra lövgynnande röjningar och gallringar för att skapa lövdominerade naturvårdsavsättningar bör få lämpliga förenklingar med avseende på återbeskogning. Det finns flera typer av lövrik och lövdominerad skog där restaurering är både mycket brådskande och av stor betydelse för hotade arter.

För att kunna öka skogens kolinbindande kapacitet är det viktigt att minimera risker för och effekter av stormfällningar, skogsbränder och skadeinsekter i ett förändrat klimat. Vad gäller satsningar på skogsgödsling, som troligen kan ha en stor effekt på kolinbindning, anser vi att det är viktigt att inte utföra detta i områden där gödslingen riskerar orsaka ett skifte från blåbär till lågörtvegetation samt på ljungringmarker som är viktiga för rennäringen. Vad gäller trädslagsval tror vi att en "klimatsäkrad ståndortsanpassning" bli viktigt framöver.

I det produktiva skogslandskapet skulle områden av mycket hög betydelse för rennäringen kunna prioriteras i satsningar på överhållning, hyggesfritt skogsbruk och naturvårdsavsättningar. De mest värdefulla lavhedarna är ofta även viktiga miljöer för rödlistade mykorrhizasvampar, och rikliga hänglavsförekomster har ofta en samvariation med hög biologisk mångfald. Renen har också en viktig ekologisk funktion i att bibehålla den biologiska mångfalden i många fjällnaturtyper.

Vi ser att hyggesfritt skogsbruk kan vara en värdefull metod att utveckla vidare. Metoden torde ha en särskilt stor potential för ökad hänsyn till rennäringen eller friluftsvärden, liksom i områden där föryngring på konventionella hyggen är problematiskt. Vi anser dock att formuleringarna om hyggesfritt skogsbruk som skonsamt för skuggföredragande arter är för förenklade. Även måttliga uttag i ett bestånd kan snabbt göra att skogens mikroklimat blir avsevärt torrare. I exemplet med skogsfru bedömer vi att det troligen är mer effektivt att koncentrera hänsynen helt runt artförekomsterna.

Vi ser dessutom en risk att konceptet hyggesfritt skogsbruk kan komma att användas för att bruka ovanliga och värdefulla skogsmiljöer som idag ofta undantas för naturvård. Exempel i miljömålsberedningens förslag är gransumpskog, höjdlägesgransskog och kalkbarrskog. Gransumpskog består till stor del av blöt mark som utgör hänsynskrävande biotop enligt SVL 30 §, och

bör prioriteras som naturvårdshänsyn alternativt för områdesskydd. I höjdlägesgranskog är det generellt inte möjligt att avverka på grund av föryngringssvårigheter. För dessa två naturtyper uppstår alltså ingen naturvårdsnytta med hyggesfria metoder – tvärtom kan det leda till att avverkning möjliggörs där det hittills har varit en hög grad av naturvård. Äldre kalkbarrskog är så sällsynt och samtidigt viktig för många specialiserade arter att det primära alternativet för äldre, skiktade sådana borde vara bevarande.

Vi delar miljömålsberedningens bedömning att marksvampar med mykorrhiza som lever i symbios med träden och fåglar som har sin huvudsakliga livsmiljö i sluten skog kan gynnas av hyggesfria metoder.

För att uppnå träffsäkerhet i vilka markarealer som ska avsättas för naturvårdsändamål bedömer vi att ålderskriterium och fokus på gammal skog vara välmotiverat. Dock är det viktigt att det är just grundytvägd medelålder som används. Gränsen om 180 år för barrskog i Norrland eller 160 år i södra Sverige bedömer vi vara högt satt. Även barrskogar med en grundytvägd beståndsålder om 160 år i norra Sverige och 120 år i södra Sverige kan ha tydliga naturskogskaraktärer och hysa ett stort antal rödlistade arter.

Terminologin kan också behöva förtydligas med figurer, "norra Sverige" och "skogs- och fjällområdena i Lappland" är inte samma sak.

Hävdberoende marker

Vi instämmer i miljömålsberedningens förslag att prioritera hävdberoende marker som gräs-, hed- och busk- samt vegetationsfattiga marker.

Fjällvegetation

Trots att många fjällnaturtyper har en gynnsam bevarandestatus idag innebär klimatförändringarna ett betydande hot både för kalfjällsmiljöernas utbredning och för bevarandet av ett stort antal arter i fjällens naturtyper – påfallande ofta arter som kräver vegetationsfattig mark eller glesare vegetation. Miljömålsberedningens slutsats att skötselbehovet i fjällmiljöerna är begränsat kommer inte att stämma inom en nära framtid på grund av klimatförändringarna. Detta gäller exempelvis för arter knutna till alpina gräsmarker, snölegor och igenväxande samiska kulturmiljöer i fjällbjörkskogen. De höglänta fjällängarna minskar redan i biologisk mångfald och blir allt mer hedartade. Ett bibehålllet eller ökat betestryck och tramp från ren samt aktiv skötsel i dessa miljöer kan vara en viktig skyddande faktor för dessa arter.

Urbana miljöer

Tätortsnära naturvårdsområden kan ofta bli mycket artrika och har potential att spela en viktig roll för bevarandet av en lång rad arter knutna till bland annat grova lövträd, hävd och kulturmiljöer. Denna typ av natur bidrar även till människors hälsa.

Enligt åtgärds mål 12 i Kunming-Montreal-ramverket ska den gröna infrastrukturen säkerställa urban planering som inkluderar biologisk mångfald. Vi vill understryka att det är avgörande vad den gröna infrastrukturen består av och att den skapar spridningssamband där arter kan förflytta sig. Inhemska träd och buskar som blommor och bär frukt bör prioriteras så långt det är möjligt, eftersom de är viktiga för en lång rad arter. Idag planteras ofta exotiska växter i städer, som visserligen är gröna, men som inte erbjuder livsmiljöer för de mer specialiserade arterna och som i värsta fall blir invasiva.

Detta remissyttrande har beslutats av Katarina Walter, vd och Tove Hägglund, Chief Biodiversity & Business Director.

I handläggningen har följande personer deltagit: Marlene Liden, disputerad ekolog, Torbjörn Josefsson, disputerad ekolog, Josefin Ohlsson, bolagsjurist, Anders Mankler, affärschef samt Susanne B Olsson, kommunikationschef.

Underskrifter

Katarina Walter

Tove Hägglund

Detta är ett elektroniskt undertecknat dokument

Underskrifterna i detta dokument uppfyller kraven för Avancerad Elektronisk Underskrift enligt definitionen i eIDAS (EU:s förordning 910/2014).

Äktheten kan kontrolleras i alla tjänster som kan validera underskrifter som godkänts av Myndigheten för digital förvaltning (DIGG). Använd till exempel valideringstjänsten [Signport](#). För validering med Adobe Acrobat Reader, [läs mer här](#).

Notera, om dokumentet skrivs ut på papper följer de elektroniska underskrifterna inte med och kan därför inte valideras.

Följande personer har genom sin elektroniska underskrift godkänt innehållet i detta dokument samt försäkrat att angivna uppgifter är korrekta.